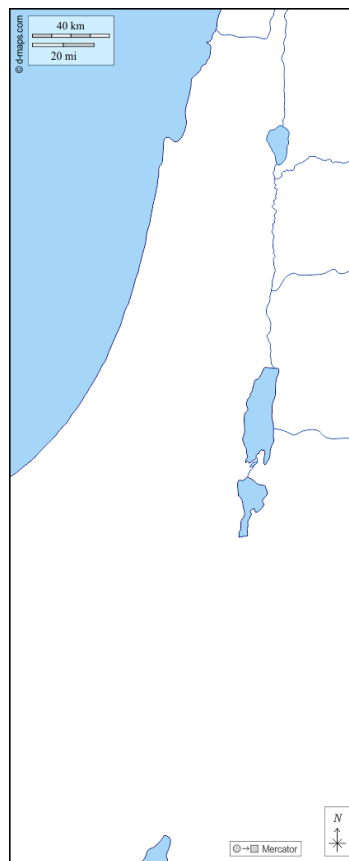

**A kereszténység kialakulása, elterjedése, a keresztény egyház története az egyházszakadásig
(Krisztus születésétől 1054-ig)**

40 pont

1. Jézus élete térképen

Válaszd ki 5 olyan helyszínt, amelyek fontos szerepet játszottak Jézus életében! Jelöld ezeket a településeket a térképen számokkal, majd töltsd ki a táblázatot!

Sorszám	A helyszín/település neve	Hogyan kapcsolódik Jézus életéhez?
1		
2		
3		

4		
5		

Bármilyen jó válasz elogadható.

10 pont	
---------	--

2. Apostolok cselekedetei

Keresd meg az alábbi festményt az interneten, majd válaszolj a kérdésekre!

- A) Ki a festő? **Caravaggio**
- B) Mi a festmény címe? **Pál apostol megtérése a damaszkuszi úton**
- C) Melyik apostol szerepel a festményen? **Pál apostol**
- D) Az apostol életében milyen fordulat kapcsolódik a festmény témájához?

Saul Damaszkuszba tart, üldözi a keresztényeket. Az úton megjelenik neki Jézus („Saul, Saul, miért üldözöl engem?”), leesik a lováról, megtér.

E) Az apostolhoz kapcsolódóan a D. kérdésben szereplő fordulatot történelemből más értelemben használjuk. A történelemben mit jelent ez a fogalom?

A nem zsidók (pogányok) és a gazdagok is lehetnek keresztények

5 pont	
--------	--

3. Keresztényüldözések

A) Sorolj fel minél több római császárt, akik üldözték a keresztényeket! (legalább 3 név)

Nero, Domitianus, Decius, Gallus, Valerianus, Diocletianus, (Traianus, Marcus Aurelius, Septemus Severus,) Maximinus Thrax, Galerius

B) Ki volt időrendben az első a keresztényüldöző császárok közül? (A festmény is segít)

Nero

C) Milyen pletyka kötődött ehhez a császárhoz, miért kezdte el állítólag a keresztények üldözését?

Állítólag felgyújtatta Rómát, hogy a lángokban gyönyörködjön. A keresztényekre fogták Róma felgyújtását, ezért üldözték őket.

D) A történészek a pletyka jelentős részét már megcáfolták. Mi a bizonyíthatóan valóságos a történetben?

Valóban volt tűzvész, valószínűleg véletlen. 4 évvel a tűzvész után valóban sok keresztényt kivégeztek.

E) Hogyan kapcsolódik ez a császár a számítástechnikához? (Ha nem boldogulsz az interneten, kérdezd meg az Apukádat!)

Nero Burning ROM – CD/DVD író program.

7 pont	
--------	--

4. Constantinus császár és a keresztények

Milyen két fontos esemény köthető Constantinus császárhoz, amelyekkel a keresztények helyzetét rendezte a Római Birodalomban? Töltsd ki a táblázatot!

Évszám	Az esemény megnevezése
313	milánói edictum – szabad vallásgyakorlás a keresztényeknek
325	niceai/nikaiai zsinat

A) A kettő közül melyik eseményhez köthető az alábbi forrás?

niceai/nikaiai zsinat

„Hiszek az egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében.

Hiszek az egy Úrban: Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, aki az Atyától született az idő kezdete előtt. Isten az Istentől, Világosság a Világosságtól, valóságos Isten a valóságos Istentől. Született, de nem teremtmény: az Atyával egylényegű, és minden általa lett. Értünk, emberekért, a mi üdvösségünkért leszállott a mennyből. Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától, és emberré lett. Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették, kínhalált szenvedett, és eltemették. Harmadnapra föltámadott az Írások szerint, fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján, de újra eljön dicsőségben, ítélni élőket és holtakat, és országának nem lesz vége.

Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben, aki az Atyától és a Fiútól származik. Akit épp úgy imádunk és dicsőítünk, mint az Atyát és a Fiút. Ő szólt a próféták szavával. Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházban, vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára, várom a holtak föltámadását és az eljövendő örök életet.

Ámen.”

B) Melyik fontos dogmát tartalmazza a forrás, amelyet ezen az eseményen fogadtak el?

szentháromságtan

C) Mi ennek a forrásnak a neve?

niceai hitvallás

D) Melyik irányzatot ítélték ezután az esemény és a forrás után eretneknek?

ariánusok

E) Melyik egyházi ünnepnek az időpontját határozták meg ugyanezen az eseményen?

húsvét

F) Melyik mai egyház használja imaként többnyire ezt a szöveget?

római katolikus, görög katolikus, ortodox

10 pont	
---------	--

5. Egyházszakadás

Döntsd el, hogy az alábbi megállapítások, jellemzők a római katolikus vagy az ortodox egyházra vonatkoznak-e! Írd a megállapítások, jellemzők sorszámát a táblázatba a megfelelő helyre!

1. görög/nemzeti nyelvű liturgia
2. elfogadják a purgatóriumot
3. áldozásnál: kovásztalan kenyér
4. élén a pápa áll
5. az egyházi hatalom egyenrangú a világi hatalommal
6. az egyházi hatalom alárendeltje a világi hatalomnak
7. tagadják a purgatóriumot
8. latin nyelvű liturgia
9. áldozásnál: kovászos kenyér
10. élén a konstantinápolyi pátriárka áll

Egyház	Római katolikus	Ortodox
Megállapítások	2	1
sorszáma	3	6
	4	7
	5	9
	8	10

Válaszolj az alábbi kérdésekre!

A) Ki volt a két egyházi vezető, akik irányították az egyházszakadást?

IX. Leó római pápa és I. Mihály (Kerullariosz) konstantinápolyi pátriárka

B) Mit tettek egymással?

Kölcsönösen kiátkozták, kiközösítették egymást. (a pápai követ kiátkozta I. Mihályt, aki válaszul a küldöttség minden tagját kiátkozta)

C) Az egyházszakadás ellentéte az ökumené. Tervezz egy olyan szimbólumot, amely szerinted a legjobban kifejezi a keresztény egyházak összetartozását! Ide rajzold le!

8 pont	
--------	--

A versenyhez szükséges lexikai követelmények:

Fogalmak: monoteizmus, próféta, jeruzsálemi templom, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat, bazilika, zsinagóga, államvallás, dogma, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, eretnek, kolostor, katolikus, pátriárka, ortodox

Személyek: Jézus, Szent Péter, Szent Pál, Nero, Constantinus, Nagy Theodosius, Szent Benedek

Kronológia: a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat, 1054. egyházszakadás

Topográfia: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem, Róma, Alexandria, Antiochia, Konstantinápoly, Nicea